

Længe leve de frivillige!

Offentliggjort den 2. maj 2013 som blog på
www.u-landsnyt.dk/blog/51/l-nge-leve-de-frivillige

Mens danske udviklingsorganisationer er helt syge efter at oplære menneskene i Syd i demokrati, går det trægt med det demokratiske på hjemmebanen. De senere år er kendetegnet af, at de ansatte i udviklingsorganisationerne gør, hvad der passer dem og giver de frivillige mindre og mindre plads i arbejdet og i beslutningsprocesserne.

Omkring årtusindskiftet blev der i en mellemstor, østjysk by holdt et stort møde mellem Danida og andre udviklingsinteresserede for at drøfte indholdet af civilsamfundsstrategien, efter at man først havde brugt en del energi på at fastslå, hvad civilsamfund er.

Man kommer til at huske den slags møder, fordi det nu om dage er yderst sjældent, at der holdes større møder om udviklingspolitik vest for Valby Bakke. For ganske få år siden foregik f. eks. hvert andet repræsentantskabsmøde i Mellemfolkeligt Samvirke i provinsen, ofte arrangeret af lokalforeninger udelukkende bestående af frivillige; men i dag har MS ingen lokalforeninger.

Mødet for godt en halv snes år siden i den østjyske by husker jeg i dag mest for én bestemt bemærkning: På togstationen, efter at mødet var slut, hørte jeg en ansat i en af de største danske udviklingsorganisationer sige: ”Jeg snupper en billet til første klasse, selv om min folkelige forankring ikke bryder sig om det. Ti-hi!” Hun var vel et par og fyrrer; men hendes stemmeføring ledte tanken hen på en teenager, der har fingrene nede i kagedåsen, mens mor ser den anden vej.

Jeg kunne have kværket hende: En del af hendes folkelige forankring er en af mine fastre, der har arbejdet ulønnet i en butik under hendes organisation time efter time, år efter år, et sted midt i Himmerland, og som aldrig rejser på første klasse.

Måske er oplevelsen blevet siddende i min erindring, fordi ansattes foragt for de frivillige i udviklingsmiljøet samlet betragtet var mindre dengang end i dag, og damens udtalelse derfor gjorde et særligt indtryk.

Det mest iøjnefaldende eksempel på problemet nu om dage er, at NGO-forum, som kalder sig selv det centrale organ for de danske udviklingsorganisationer, holder sine årsmøder med start torsdag først på eftermiddagen, så frivillige fra medlemsorganisationerne med lønarbejde til anden side er forhindret i at komme til stede.

NGO-forums ledelse forsøger at dække sig ind ved at henvise til et seminar, der blev holdt en lørdag i februar 2012; men det er ikke demokratisk og heller ikke god dansk foreningsskik at lukke dørene op for det frivillige Danmark, når der bare skal snakkes, og så lukke dørene i, når beslutningerne tages. Hvis snak om demokrati skal give mening, må de medlemsvalgte i organisationerne, ikke de ansatte, have det sidste ord.

Jo mere de frivillige trænges i baggrunden i arbejdet og beslutningsprocesserne, jo mindre kan man tale om folkelige organisationer og NGO'er. De store organisationer overgår til at ligne – og senere til at være – konsulentfirmaer.

Hvorfor og hvor længe kan bestyrelserne for de store danske NGO'er overhovedet holde sig selv ud, når de så udpræget lader de ansatte køre løbet?

Er der færre frivillige i udviklingsorganisationerne, eller er de befolket af en anden type frivillige end dem, der gerne vil have indflydelse?

Det betyder sandsynligvis en del for den brede forståelse i den danske befolkning for samarbejdet med udviklingslandene, om der er mange frivillige i udviklingsorganisationerne, og om de føler sig respekterede. Og mange af dem, der ikke selv er aktive, er mere positive, hvis de kender nogen, der er med – det vil sige: De positive vibrationer spredes kun fra de frivillige, der trives med indsatsen.